Ч. 123 Пятниця 5 (17) червня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Fremdenblatt о розрухах антижидівских в Галичині. — Справа вибору посла з пятої курії округа Сянік-Бжозів-Коросно-Ясло-Ліско Старемісто-Добромиль. — Іспаньско-американьска війна)

Після наспівших нині з Відня вістий, відбувала ся вчера по полудни тригодинна нарада міністрів під проводом ґр. Туна, на котрій раджено виключно лиш над ческо-німецкою угодою. Вчера також відбуло ся засїдане парляментарної комісиї правиці, на котрім предсїдатель пос. Яворский подав урядово до відомости, що правительство наміряє посередничити в спорі межи Чехами а Німцями в тій цїли, щоби зробити парлямент здібним до праці і завести спокій в справі язиковій; ще сего літа заведуть ся в сїй справі дальші переговори. На тім закінчено засїдане; мериторичного не ухвалено нічого. Комісия парляментарна поручила пос. Яворскому дальше ведене справ правиці підчас ферий і скликане на случай потреби конференциї предсїдателїв клюбів або й цїлої комісиї.

Німецка вірноконституцийна більшість доси ще не оголосила маніфесту мабуть длятого, що проводир партиї ґр. Освальд Тун перебуває в Празї і аж нині верне до Відня. Дійстна трудність лежить в тім, що партия та зі взгляду на міністра др. Бернрайтера не може в своїм маніфестї так само як другі партиї німецкі домагати ся знесеня розпоряджень язикових.

Після Politik відбувала ся на вчерашнім засїданю ческого клюбу досить бурлива дискусия. Посли Адамек, Масталька, Дворжак, Ґрдлїк і др. звертали увагу на то, що відрочене Ради державної стало ся наслідком прихильности для лївиці і закрите Ради державної єсть для них побідою. Пос. Адамек поставив відтак резолюцию, в котрій поставив таке питане: Чи має то яку цїль, щоби клюб в виду таких парляментарних відносин і прихильности правительства для опозициї поступав і дальше умірно супротив правительства. На тім засїданю були також члени екзекутивного комітету і міністер др. Кайцль, а він як і посли Пацак і Крамарж дали пояснене, що погляд, будь то би правительство відрочило Раду державну з прихильности для лївиці, єсть хибний. Фактом єсть, що гадку відрочення Ради державної підсунула правиця, а правительство згодило ся на ню на той случай, наколи би неудало ся довести переговори в справі закінченя дебати язикової до успішного результату. То пояснене вдоволило всїх і пос. Адамек взяв назад свою резолюцию.

Німецкі социяльні демократи видали маніфест, в котрім протестують против розвязаня ради громадскої в Ґрацу, против підвисшуваня податків консумцийних і всяких шовіністичних жадань національних а домагають ся як найскоршого управильненя справи язикової.

Обговорюючи послїдні розрухи противжидівскі в Галичині каже Fremdenblatt, що рух противжидівский прийшов з Відня, де був лиш средством борби против лїбералїзму. Звідси розширив ся він також в декотрих краях коронних. Розрухи в Галичині суть наслїдком аґітациї як антисемітскої так і социялїстичної. Підчас коли у Відни антисемітизм має лиш теоретичне значінє, в Галичині людність темна, не знає ся на теориї і бере ся зараз до дїла. На разі рух обмежив ся лиш на переслїдованю жидів, настає однакож обава, що рух той може незадовго прибрати зовсїм инший характер. Довідуємо ся, що правительство взяло ся найенерґічнійших средств, щоби не допустити дальшого ширеня розрухів і непокоїв. Треба сподївати ся, що аґітатори почують на собі незадовго сильну руку центральної власти.

Польский центральний комітет виборчий оголосив письмо, в котрім оправдує ся, длячого не ставить свого кандидата з пятої куриї округа Сянік-Бжозів-Коросно-Ясло-Ліско-Старе місто-Добромиль і каже, що він від себе зробив все, що було потреба, щоби поставлено в згаданім окрузї відповідну кандидатуру. Коли же то не стало ся, то не єсть се ані виною центрального комітету, ані комітетів місцевих, лиш наслїдком відносин які витворили ся в згаданім окрузї виборчім через довгу аґітацию, котра довела до того, що всї поважні елементи, спокійні, стоячі на ґрунтї народної традициї і згоди суспільної, воліли усунути ся від акциї, як участию в борбі помежи людовими партиями заострювати ще більше відносини в тих повітах. Ставлене в сїй хвили кандидатури затвердженої центральним комітетом збільшилоби ще лиш пристрасти в тих повітах.

З Гонґ-Конґ розійшла ся чутка, що пов-

---

6)

Послїдна воля.

(Із шведского. — Віктора Ґуґа Вікстрема).

(Дальше).

Минуло два місяцї, робота при наборах дійшла до крайности. Я не був певний, чи па двайцять чотири годин буду мати хоч дві години спочивку. „Гекля“ набирає о першій годині в ночи, „Іґлї“ о другій годинї, „Фортуна о третій — оттак було ніч за ночію. Що тут дїяти? Невже-ж менї не виїхати з Швециї в тім часї, який вуйко визначив? Менї лишало ся ще лиш дві недїлї.

Я постановив собі що дня підчас короткої перерви побігти до капітанів та розпитати о яке місце. Многі з них вже мене знали. Один або другий з них кивнув до мене ввічливо головою, коли я ішов на гребли та мучив ся, і неодин обіцяв менї, що буде памятати на мене. Одного вечера, коли я сидів на якімсь міху з мукою і дрімав, зачув я, що хтось псикнув на мене і я пробудив ся. Я глянув і побачив капітана Альфреда з Петтерзона з „Аріядни“, призначеної до правильної їзди до Бордо, котрий, сперший ся на жердь від вітрила, хотїв щось зі мною поговорити. Я схопив ся і за хвильку стояв вже перед ним.

— Ти шукаєш якогось місця на кораблі?

— Та шукаю, як вже знаєте, пане капітане.

— За матроза, чи палялча?

— Менї все одно.

— Один з моїх палячів заслаб а я мушу ще сеї ночи від'їзджати. Станеш на єго місце?

— Чому би нї, ще й з подякою.

— Від'їзджаємо о першій годинї. Дістанеш на день дві корони і стравунок. В порті будеш вільний від служби, хиба що треба буде чистити машину.

Я полетїв домів як стріла, взяв мої лахи під пахи, заплатив за станцию і харч, що був ще винен, і вернув назад на „Аріядну“.

То був наборовий пароход, але уладжений також і для пасажирів. Крім официрів корабельних і матрозів було на нїм ще двох машиністів і трох палячів.

Я то все вже знав. Я зліз в долину до машини та зайшов до буди, що була зараз коло неї з постелями для трох палячів, положив ся на найвигіднїйшу з них та поклав коло себе мої річи і чекаю, що то буде.

Я знав, що підчас кождої їзди, яку пароход відбуває, мусить ся завести борба межи старим а новим палячем о найлїпше місце до спаня. Хто перший в млин, той сипле перший на кіш. Суперечка єсть пробою сили, котра підчас цїлої подорожи визначує новоприбувшому становище супроти єго товаришів.

Ледви що я полежав кілька мінут в своїй кої, як чую, що хтось зі стуком і тяжкими кроками сходить по сходах. Якийсь велит супе простїсенько до мене.

— Ти хто? — гукнув він до мене грубим басом. — Тобі яке тут дїло?

— Я новий паляч — відповів я зовсїм спокійно — та спочиваю собі в своїй кої, аж вачне ся робота.

— Твоя коя! В пеклї твоя! Забирай ся звідси, ти грубнику!

— Попробуй і стягни — засьміяв ся я, не боячись зовсїм того велита. Він мав за богато сала на собі. Виучений за три місяцї ставляч не потребував єму уступати ся.

Він поступив о крок наперед, вхопив мене за одну ногу і став мене тягнути з кої. Я лиш мало єму опирав ся, щоби єму здавало ся, що він дужчий, але коли він на знак, що побідив, хотїв положити ся на моє місце, вхопив я его за руки мов клїщами і спитав:

— А ти що собі гадаєш?

Аж тепер він зміркував, що у мене єсть сила. Але він сїпнув ся і вирвав праву руку та вхопив мене за карк. Я пустив тогди і его ліву руку та взяв его попід секи. Взявшись так ми стали хитати ся то сюди, то туди. Підставити ногу не вільно було. Треба було показати, хто має тілько сили, щоби другого перевернути горілиць на землю. Зразу ніхто з нас не міг другого побороти, бо той грубий був сильнїйший як я думав. Але коли я так стиснув руками, що він ледве міг дихати, то таки я перевернув єго. Він признав, що я єго поборов, отже і найлїпша коя стала моєю. Як би мій товариш не був спокійної вдачі, то борба не була би закінчила ся без проливу крови.

Ми пустили ся аж до сьвіта в дорогу. Менї лишало ся ще лиш три днї з того часу, через який я після завіщаня міг перебувати в Швециї.

До Бордо треба звичайно їхати пять днїв, а сим разом минуло сім. Нам прийшло ся пе-

станції здобули вже передмісте Маніллї Нову Манілю. Хунта (комітет екзекутивний) повстанців протестує против того, мов би повстанції допускали ся на Ішпанцях великої лютости. Не було факту, щоби повстанції убивали жінки і діти а з тими, котрих взяли в неволю, також не обходять ся люто.

В Мадриді розійшла ся чутка, що німецкий цісар хоче дати почин до скликаня европейского конґресу, котрий би підняв ся посередництва межи Ішпанією а Сполученими Державами. Фактом має бути, що Німеччина звернула пильну увагу на Филипиньскі острови і вислала до Маніллї вже четвертий свій корабель нїби длятого, щоби евентуально боронити там інтересів німецких. З Парижа знов доносять, що Ішпанія сама мала завізвати держави европейскі, щоби они висилали до Маніллї свої кораблї і на случай потреби хоронили своїх підданих від лютости повстанців.

Новинки.

Львів дня 16-го червня 1898.

— **Іменованя.** Судовими ад'юнктами іменовані: адвокат др. Фр. Сороць зі Львова для Немирова і нотарияльний кандидат Алекс. Чайковский для львівского округа судового.

— **Перенесеня.** Перенесені судові ад'юнкти: Мар. Ковиньский з Перемишля до Старого міста і Евг. Курманович з Немирова до Зборова.

— **Є. Е. п. Намістник** ґр. Лев Пінїньский відвідував ві второк в Станиславові народні і середні школи та заведеня публичні і уряди. В полудне приймав п. Намістник урядників і представителів властий. По полудни відвідав маґістрат, міску касу щадничу і будуюче ся заведене фундацийне для невилічимих калїк. В школах завдавав п. Намістник ученикам питаня. Вечером від'їхав до Коломиї. Вчера прибув п. Намістник до Печеніжина. Там повитали его: староста п. Лїмбе, бурмістр і рада міска, а також численно зібраний нарід. П. Намістник удав ся до будинку староства, де відбуло ся торжество отвореня нового староства.

— **З перемиской епархії.** О. Ів. Гисовский, парох в Журівцях, іменований другим містодеканом потелицким. — О. Дим. Лах іменований другим проповідником при катедрі в Перемишли. — О. Ів. Станчак, сотрудник в Дрогоеві, одержав грамоту признаня за ревне научуване релїґії в школї.

— **Концерт панни С. Крушельницкої при участи Бояна в Станиславові** відбуде ся в четвер 16-ого н. ст. червня в сали театральній імени Монюшка, з слїдуючою проґрамою: 1) Вердіого ария з опери: „Forza del destino" відспіває панна Крушельницка. 2) а) „Помалу-малу чумаче грай" I.. Кумановского і б) „Як би-м знала„ Іс. Воробкевича відспіває мішаний хор Бояна. 3) Лисенко а) „Тебе моя любко едина" і б) „Коли настав чудовий май", відспіває п-на Крушельницка. 4) Фантазия Беріота оп. 100 Scene de Ballet, сольо скрипкове з акомп. фортепяна, відограють боянїстки панни Яхно і Кшепиньска. 5) Падеревский „Pieśń dudarza" відспіває п-на Крушельницка. 6) „Гей на горі там женцї жнуть" укладу Ф. Колесси, відспіває мужеский хор Бояна. 7) Россінього велика ария з опери: „Semiramide", відспіває п. С. Крушельницка. — В той сам день (16-ого) відбудуть ся також вибори до ради повітової і загальні збори товариства руских женщин.

— **В Коломиї** відбуде ся в четвер, д. 23-го червня 1898 концерт панни Саломеї Крушельницкої, при вспів'удїлї товариства „Коломийский Боян", з такою проґрамою: 1. Verdi: Арня з опери „Forza del Destino". відсьпіває концертантка. — 2. Колесса: „Вулиця", відсьпіває хор мішаний товариства „Коломийский Воян". — 3. Лисенко: а) „Тебе моя любко едина" і б) „Коли настав чудовий май", відсьпіває концертантка. — 4. а) Zaleski-Żeleński: „Nasza Hanka"; б) F. Chopin: „Marzenie", відсьпіває хор мужеский тов. „Коломийський Боян". — 5. Paderewski: „Pieśń Dudarza". відсьпіває концертантка. — 6. Недїльский-Цетвіньский: „Три квартети", відспіває хор мужеский товариства „Коломийский Боян". — 7. Rossini: Велика „Арня" з опери „Semiramide" відсьпіває концентантка. — Цїни місць: фотель 1 зр. 50 кр., крісло 1 зр., партер 50 кр. для пп. учеників і войскових низше фельдвебля 25 кр., ґалерия 30 кр. Білетів наперед набути можна в Народній Торговли і в торговли п. Аккорда, а в день концерту від години $6^1/_2$ при касї. Початок точно о год. 8 вечером.

— **Заповіджений фестин** і льотерия фантова на дохід бурси сьв. о. Николая в Перемишли відбуде ся дня 19 червня о годинї 3 по полудни на замковій ґорі в Перемишли. — На случай непогоди відбуде ся фестин аж дня 3 липня.

— **О забуренях** в Яслї і Колачицях надійшли такі дальші урядові вісти: В Яслї і Колачицях був передвчера спокій, натомість в сусїдних селах вибухли розрухи против жидів, котрим понищено шинки. В Сьвірховій коло Жмигорода ужила жандармерия оружия, причім упав один чоловік. Вислано там ц. к. комісаря і відділ войска. — В Собневі коло Ясла знищено три шинки. На місци був ц. к. староста. Покликано войско. Арештовано війта і 5 робітників. — З Горлиць телеґрафували передвчера: В ночи з 13 на 14 с. м. чотирох жандармів і огнева сторожа відбили напад 400 селян з ясельского повіта, що хотїли викликати забуреня в Бічи. — Президия ц. к. Намістництва зарядила охоронні средства.

— **Огонь** вибух минувшого тижня в селї Волохах під Бродами в загородї Грицька Семчука і обхопив всї господарскі будинки та хату. Причиною пожару були малі дїти Семчука, що хотїли пімстити ся на псї упнятім на ланцуху та підпалили его буду. Огонь перенїс ся на сусїдні будинки і знищив їх цїлковито. Велика шкода не була нї в части обезпечена.

— **Скочив по смерть.** В Пониковици малій під Бродами утопив ся перед кількома днями настух Ілько Молиньский. Він скочив з помосту на гати до глубокої води і вже не виплив на верх. Трупа віднайдено аж на другий день оповитого корінем водних лелій і шуваром.

— **Пригода на зелїзници.** Дня 13 с. м. вискочив з шин коло Київа зелїзничий особовий поїзд. Машини і два ваґони перевернули ся і упали з насипу. В наслїдок того потерпіло сїмнайцять осіб тяжші скалїченя.

— **Спроневірене.** Писар у адвоката дра Соловія у Львові, Фонтани, вийшов передвчера з бюра на почту з листом, в котрім було 475 зр. Вчера одержав др. Соловій лист від Фонтана, в котрім він пише, що гроші пропали ему не знати в який спосіб. Єсть підозріне, що Фонтани утїк з грішми до своеї любки в Мединичах коло Дрогобича.

— **Утопив ся** перед кількома днями в Гутиску брідскім 8-лїтний хлопець Йосиф Партач, полишений без опіки родичами. Хлопець бігав по подвірю за могилем, і перебігаючи коло неоцимброваної кирницї поховзнув ся і упав до середи-

---

ребувати велику бурю і лиш з трудом переплили ми через анґлїйский капал.

Що я через тих сїм днів натерпів ся, того я не годен описати. Ми палячі, що правда, зміняли ся, але все таки для кождого з нас лишала ся тяжка робота. Що за спека там в сподї, той воздух заносячий олїем, та вічна спрага. На щастє у мене не було наклону до морскої хороби, а то я був би може ледви живий доїхав до Бордо.

Коли ми наконець станули в порті, пішов я до капітана і попросив, щоби мене відправив. Я до такого житя був неспосібний. Я хотів працювати, але печи ся живцем, того менї не забагало ся. Капітан пристав на то, але під услівем, що я знайду якогось иншого паляча на свое місце. Ще й позволив менї, щоби я через той тиждень, коли набір буде скидати ся і новий зносити, лишив ся на корабли.

Менї виплатили мою платню францускими грішми і я пішов на другий день з 20 франками в кишени шукати нового становища. Моїх товаришів попросив я, щоби они вишукали якого иншого товариша, а они так і зробили.

Бордо єсть незвичайно красне місто. Я перейшов ся по нїм улиця за улицею. Величезний міст на ріцї Ґаронї, красний театр, площа Кенсонс [1]) римскі руїни, всему тому я аж не міг надивувати ся. То все преці зовсїм щось иншого, як стара, лїнива, заспана Швеция! А який там рухливий нарід, який там рух на улицях! Які красні, богаті склепи! Я би був тут охотно лишив ся на кілька днів.

Я убрав ся був в мое лїпше, сине одїне, котре я зі взгляду на мою подорож за границею лиш рідко носив на собі, до того купив собі ясну хустку на шию і хорошу шапку. Так міг я мати надїю, що буду хорошо виглядати.

А що я вже знав, що у Франциї дістае ся звичайно якесь місце лиш через посередництво якогось бюра комісийного, то й зайшов до такого бюра при улици Сьв. Катерини. Якась ввічлива старша пані приняла мене і спитала, чого менї потреба. Я сказав їй, що шукаю якогось місця, все одно, яке би й не було: за візника, послугача, кельнера, портера — коби лиш вистарала ся менї о яке.

— Як чую, то Monsieur [2]) чоловік заграничний, хоч Ви по французски дуже добре говорите — сказала она чемно. Наголос зрадить завсїгди походжене. Але коли Ви не з Франциї родом, то очевидно знаете ще й якусь иншу живу мову. Яку, коли можна Вас спитати?

— По анґлїйски і по шведски, також трохи по нїмецки, по ішпаньски і по італїяньски.

— О, коли так, то у Вас правдивий талант до язиків — сказала она і усьміхнула ся. Прошу, підпишіть ся тут в моїм списї шукаючих місця.

Коли й тілько всего — думаю собі — то чому не вволити старій волю. Отже я підписав ся.

— Двайцять франків, коли сьмію просити — сказала она рішучим голосом, коли я їй віддав перо назад.

Менї якось маркотно було торгувати ся, і я дав їй двайцять франків.

— Єсть місце за кельнера для молодого чоловіка, що знае язики, в каварни де Бордо, як-раз над театром. Допитаете ся до тої каварнї, коли підете сею улицею простїсенько на площу де ля Комеді; там єсть она по правій руцї. Тут маете картку з мого бюра. Дайте еї старшому кельнерови і скажіть, що то я Вас поручаю.

Я подякував красненько, побіг до Café de Bordeaux, застав там дїловодця, передав єму мое поручене і одержав місце загуманивши его тим, що я служив давнїйше за столового у якогось анґлїйского барона.

Вуйку, вуйку, оттак ти змусив мене вже другий раз до великої брехнї. Кілько то ще разів буду я мусів послугувати ся такими „правдами зі змінами!"

На ту службу треба було зараз ставати, отже я попращав ся з моїм дружливим капітаном і вернув назад до каварнї. Але ось настав для мене клопіт. Я преці не мав строго приписаного одїня фракового. Не надумуючись богато став я розповідати, що служба у анґлїйского барона мала лиш оксамітні вишивані сурдути і штани по колїна та шовкові панчохи, тому я й нїколи не носив фрака. Менї повірили і позичили фрака та всего иншого. Поли, що правда звисали далеко понизше за колїна, камизелька запинала ся аж на животї, а штани нагадували тотї, котрі — як то я казав — носив на замку у барона. Але що то вадить? Я рад був що можу заробити собі на кусник хлїба якось инакше не яко ставляч або паляч.

Але що мої товариші покепкували собі з мого страшенного костюму, то я постановив не лишити їм на довго тої приятности. Я чув від мого вуйка, що нїчо так мало не коштуе, і нїчо так не поплачуе як чемність і уважність. Отже я постановив переконати ся чи то правда. Чи треба було прискочити до когось, що убирав на себе або здоймав пальто, чи помочи закурити циґаро або подати що небудь, то я зараз був під рукою і послужив навіть гостям, що не коло моїх столів сидїли. Я лїтав як стріла з одного кута каварнї в другий і діставав в нагороду то більший то менший напивок. Вже в місяць по вступленю до служби міг я купити собі хороше фракове одїне і по-

---

[1]) Кенконс (Quinconces), площа 390 метрів довга а 330 метрів широка, з двома 20 метрів високими стовпами, що служать за вежові лїхтарні і суть украшені статуами, представляючими торговлю і плавбу.

[2]) Monsieur (слово француске, чит.: мос'е) значить „пан".

ни. Кирниця була глубока, то й ратунок був трудний і аж по якімсь часї удало ся видобути трупа з води.

— **Два злодїї** невідступні товариші долї і недолї: Іван Вільчиньский і Станислав Тенча повернули онодги до Львова. „Жорстока" львівска полїция вже давно заборонила їм гостинних порогів в столици, але они не вязали ся полїцийною забороною і замешкали на стало „в зеленім готели" на Високім замку. Позиция догідна: сьвіжий воздух, спацери, красний вид на богате місто могли додати друзякам богато помислів до дальших „виправ". Та вема в сьвітї нїчого певного. Межи них загостив неждано „ворог", аґент полїцийний, щоби ними заопікувати ся. Злодїї, видячи свою погубу, кинули ся на аґента з ножами, але на голос свиставки аґента надбігли полїцияити і перевели пташків до „Іванової хати".

— **Скритоубийство.** Перед краківским трибуналом судиїв присяжних відбула ся оноді розправа против Щепана Ґоленца, 35-лїтного зарібника з Чхова, обжалованого о злочин убийства, сповненого на особі Мариянни Ройковскої, і против 80-лїтного старика Станислава Ґрабковского, обжалованого о співучасть в тім злочинї. Як акт обжаловапя виказує, то дня 4-го марта вийшла Ройковска з Чхова до сусїдного місточка Бжеска, для полагодженя своїх правних справ у адвоката і більше до дому не вернула. Підозріне жандармерії упало відразу на Ґоленця, бо він процесував ся вічно з погибшою о ґрунт і нераз грозив їй словами: тобі смерть, а менї кримінал! Судове слїдство виказало дальше, що Ґоленець напав підступом на Ройковску в лїсї, коли она вертала з Бжеска, переверпув на землю і окрутив хусткою еї шию, а відтак придусивши колїнами зломив 11 ребер, грудну кість і позбавив еї житя. По доконаню злочині пішов до коршми на горівку, а відтак до дому, де доніс Ґрабковскому, що „вже стало ся" і витягнув его до лїса, щоби трупа в корчах закопати. — По переведеню розправи засудив трибунал Щепана Ґоленця на кару смерти через повішене, а Станислава Ґрабковского на 5 місяцїв вязниці.

— **Померли:** Антін Вандзиляк, народний учитель у Висовій, перед кількома днями, в 56-ім роцї житя; — Іванна Білявска, дочка учителя на Місточку, в 19-тім роцї житя, дня 12 с. м. в Бережанах.

Штука, наука і лїтература.

— **Лїтературно-наукового Вістника** книжка VI. містить: „Гриць і панич", оповіданє з бурливих років 1846—1848, Івана Франка. — „Поезиї в прозї" Ольги Кобилянської. I. Рожі. II. Акорди. „Дві долї", повість Данила Мордовця (докінченє). „Із поезий Поля Верлена", переклад Ів. Франка: I. Покутна псальма. II. Сантиментальна розмова. „Жаба", нарис Еміля Золя. „Американьский претендент", повість Марк-Твайна. „З грузиньских поезий". Дуту Меґрелї і кн. Ілї Чавчавадзе, переклад Білоусенка. „Сучасна Анґлїя", Нарис розвою її полїтичного житя 1814—1896 рр. III. Сеньобоса. III. Демократична Анґлїя. „Новини нашої лїтератури": Мій Ізмараґд. поезиї Івана Франка. Донецькі сонети М. Чернявського, — оцїнки Мих. Грушевського. „З житя і письменьства" Осипа Маковея. „З російскої України" Spectator-а. „Із чужих лїтератур" Івана Франка. „Хроніка і бібліоґрафія".

— **„Учителя" ч. 11.** з дня 5. червня с. р. містить: Продовжене працї др. Мих. Пачовского: „Замітки до науки рускої мови в середних школах"; — розвідку С. Бурхарда: „Школи народні в Вашінґтонї"; — докінченє розвідки В. С. Монрое: „Наукові розслїди над душею дитини"; — статю: „Психольоґія" (наукові доcлїди над умисловими образами); — статю: Як. Миколаєвича: „В справі відозви руского товариства педаґоґічного" і конкурс руского тов. педаґоґічного на написане історії руского шкільництва.

Телеґрами.

Ню-Йорк 16 червня. Вчера відплило з Тампи 35 кораблів транспортових в супроводі 14 кораблів воєнних.

Будапешт 16 червня. Пос. Польоній зробив підчас вчерашної своєї бесїди закид радам громадским, що они предкладають фальшиві рахунки. Президент мінїстрів Банфі запротестував против того і назвав поступоване Польонія „перфідним". В кульоарах розійшла ся чутка, що Польоній визвав Банфі'ого на поєдинок піславши ему своїх сьвідків Кубіка і Тота. Банфі визначив на своїх сьвідків Феерварі'го і Ґалрі'го.

Гавана 16 червня. В понедїлок виплили із заливу 3 iшпаньскі кораблї, щоби розвідати про становище американьскої ескадри. В понедїлок в ночи підплив американьский корабель досить близько до в'їзду до заливу коло Сантхаґо де Куба, але вернув ся назад, коли батериї почали стріляти. Ві второк підплили 3 американьскі кораблї і стрілили 60 разів на батериї, але не наробили шкоди.

Гавана 16 червня. Вчера явила ся американьска канонїрка „Мавре" з білою хоругвою перед гаваньским портом і просила о виміну 8 воєнних плїнників з корабля „Арґонавта". Блянко застеріг собі час до надуманя.

Мадрид 16 червня. Депеша ґен. капітана Авґусті в Манїлї з дня 8 с. м. доносить, що ситуация есть дуже поважна. Манїля знаходить ся в облозї; весь рух устав. Біле населенє масами втїкає до Манїлї, бо боїть ся, щоби повстанцї не зробили різнї і волить виставити ся на бомбардоване, котре ще не розпочало ся.

Париж 16 червня. Президент Фор приняв димісию цїлого кабінету.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1898, після середно-европ. год.

Відходять до

	Посиішні			Особові			
Кракова	8·35	2·50	10·40	4·10	8·50	6·40	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	9·35	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	9·50	11·27	—
Іцкан	6·15	2·40	—	10·05	—	6·30	10·55
Ярослава	—	—	—	4·55	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·55	7·10	—	—
Тернополя	—	—	—	—	6·55	—	—
Гребенова [1])	—	—	—	—	9·15	—	—
Стрия, Сколього [2])	—	—	—	—	—	—	3·00
Лавочного	—	—	—	5·20	—	—	7·00
Зимної Води [3])	—	—	—	—	3·16	—	—
Брухович [4])	—	—	—	—	2·15	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	3·26	—	—
Янова	—	—	—	9·25	12·50[6]	8·40[7]	—
Янова	—	—	—	—	—	3·11	6·20[8]

[1]) Від 10 липня дв 31 серпня. [2]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [3]) Від 8 мая до 11 вересня. [4]) Від 8 мая до 11 вересня в недїлї і сьвята. [5]) Від 8 мая до 11 вересня в будні дни. [6]) Від 1 липня до 15 вересня лише в недїлї і сьвята. [7]) Від 1 червня до 15 вересня вкл. лише в будні дни. [8]) Від 1 до 31 мая вкл. що день, від 1 червня до 15 вересня вкл. лише в недїлї і сьвята.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского; коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 і 36 мін.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

казати, як то в маєтности барона визначнїйший слуга уміє обходити ся з людьми та як їх обслугувати.

В перших тижднях подобало ся менї тото житє дуже. Тут можна було видїти тілько нових лиць, тілько руху і зміни. То все підносило мою буйну уяву. Але на довший час має і житє кельнера свої темні сторони.

Сидиш собі в сьвітячій від зеркал і богато визолоченій каварни, розпираєш ся вигідно на софі, покритій мягоньким плюшом. Водиш з вдоволенєм по роккокових [3]) закрутасах на рамах від зеркал та на забаву амореток на стїнах. Подивляєш на стели розкішні постаті женщин, що сиплють цьвіти і веселим оком дивиш ся на той рух людий на бульварах, що заєдно зміняє ся. Закурюєш собі циґаро і кажеш подати собі філїжанку кави. Кельнер приносить. То молодий чоловік, в досить добрім фраковім одїню, в чистій біленькій сорочцї з білими маншетами і з білою краваткою на шиї.

А знаєш ти, де той молодий чоловік ночує, що так з паньска виглядає?

В норі на пятім поверсї, в такій хатчинї як твоя комора, з двома товаришами на однім і тім самім ліжку, на такій постели, що она аж засумувала ся з того, що вже на сьвітї щезла вся чистота.

Але ти попиваєш свою каву і думаєш собі, що перед тобою стоїть гарний, дуже елеґантний хлопець, котрий як-раз годить ся до тих зеркал і того позолочення.

А чи знаєш, як довго сей молодий мужчина спав? Подиви ся на него! Єго лице вкрите блїдою тїнию, на висках видко сині жили, очи запали ся і губи дрожать, хоч незначно. Руки єму трясуть ся, коли запалює тобі циґаро.

Він спав — в найлїпшім случаю — чотири години. Якесь веселе товариство сидїло аж до третої години зрана. Пили шампана і балакали, аж їм язик вже не хотїв обертати ся і ноги вже не могли служби робити. Сварили на кельнера, що поволи їх обслугує, та жадали, щоби через цїлий час стояв коло стола, та послугував їм і наливав, скоро яка склянка порожна. Коли товариство забрало ся вільно єму було спати до шестої години, але відтак мусів знову вставати, щоби позапрятувати начинє і склянки, щоби покласти сервети під прасу і в каварни попрятати. І так день в день; в ночи не спи, а то може ослабити і розстроїти нерви навіть в найсильнїйшім чоловіцї.

Та й спосіб, в який многі гостї обходять ся, есть немало прикрий. Суть люди, котрим здає ся, що „по паньски" коли они до кельнера згорда відзивають ся, коли сварять на него, ганьблять его, кленуть єму, ба, инколи й обиджають. До таких належать особливо молодї люди без вихованя, або доробковичі, котрим здає ся, що зможуть тим більше заімпонувати, чим нечемнїйше будуть поступати супротив осіб, стоячих низше як они. А вже найгірші суть тї, що опікують ся зьвірятами, бо тї не мають анї трохи серця для своїх страдаючих ближнїх. Они аж від розуму відходять, коли видять, що хтось бє коня, але й пальцем би не рушили, коли би видїли, що кельнер від надмірного напруженя упав би з ніг перед ними.

(Дальше буде).

---

[3]) Роккоко або рококо (слово француске, мабуть від „roc" — скала) означає спосіб в штуцї (стиль), уживаний особливо минувшого столїтя головно у Франциї а відтак і в инших краях. Головна ознака сего стилю есть та, що замість простих лїнїй суть лїнїї криві з всїлякими закрутасами, н. пр. замість простих гладких рам, суть рами з всїлякими повиризуваними на них закрутасами.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).